

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง การเขียนสตอรี่บอร์ด (Story board)

การเขียนสตอรี่บอร์ด (Story board)

หลายคนอาจจะคิดว่า ตัวเองวาดรูปไม่เก่งแล้วจะวาดสตอรี่บอร์ดไม่ได้ ไม่เป็นความจริงเลย เพราะ การวาดสตอรี่บอร์ดเป็นเพียงรูปที่วาดง่ายๆ ก็ได้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อถ่ายทอดไอเดีย (Idea) หรือความคิดว่า ภาพควรออกมาอย่างรบบนจอภาพยนตร์

การเขียนสตอรี่บอร์ด แตกต่างจากการวาดภาพการ์ตูน หรือภาพที่เน้นความสวยงามแบบศิลปะ เป็นการร่างภาพอย่างคร่าวๆ เท่านั้น วัตถุประสงค์เพื่อนำไปสร้างเป็นภาพเคลื่อนไหว เช่น ภาพยนตร์ การ์ตูน โฆษณา สารคดี เป็นต้น โดยคำนึงถึงมุมมอง อาจมีบทสนทนาหรือไม่มีบทสนทณาก็ได้

ความหมายของสตอรี่บอร์ด (Story Board)

สตอรี่บอร์ด คือ การเขียนภาพนิ่งเพื่อสร้างเป็นภาพเคลื่อนไหวในรูปแบบของสื่อมัลติมีเดีย (Multimedia) หรือสื่อประสม หมายถึงสื่อหลายแบบ เป็นการใช้สื่อในหลายรูปแบบ ทั้งข้อความ เสียง รูปภาพหรือภาพเคลื่อนไหว เพื่อกำหนดแนวทางให้ทีมผู้ผลิตเกิดความเข้าใจไปในแนวทางเดียวกันในการถ่ายทำเป็นภาพเคลื่อนไหวรูปแบบต่างๆ ได้แก่ ภาพยนตร์ ภาพยนตร์โฆษณา ภาพยนตร์สั้น ภาพยนตร์การ์ตูน ภาพยนตร์สารคดี หรือแม้แต่การทำผลงาน โดยแสดงออกถึงความต่อเนื่องของการเล่าเรื่อง จุดประสงค์ของสตอรี่บอร์ด คือ เพื่อการเล่าเรื่อง ลำดับเรื่อง มุมกล้อง ภาพไม่จำเป็นต้องละเอียดมาก แคบอกรอบๆ ประกอบสำคัญได้ ตำแหน่งตัวละครที่สัมพันธ์กับฉากและตัวละครอื่นๆ มุมกล้อง แสงเงา เป็นการสเก็ตซ์ภาพของเฟรม (Shot) ต่างๆ จากบท เหมือนการ์ตูนและวาดตัวละครเป็นวงกลม สีเหลี่ยม ฉากเป็น สีเหลี่ยม การสร้างสตอรี่บอร์ดจะช่วยให้ Producer และผู้กำกับได้เห็นภาพของรายการที่จะถ่ายทำเป็นรูปธรรมชัดเจนขึ้นได้ในแต่ละเฟรมที่จะดำเนินการ

ส่วนประกอบของสตอรี่บอร์ด

สตอรี่บอร์ด ประกอบด้วยชุดของภาพ Sketches ของ shot ต่างๆ พร้อมคำบรรยายหรือบทสนทนาในเรื่อง อาจเขียนเรื่องย่อและบทก่อน หรือ Sketches ภาพก่อน แล้วจึงใส่คำบรรยายที่จำเป็นลงไป สิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณาคือ ภาพและเสียงต้องให้ไปด้วยกันได้ อาจมีบทสนทนาหรือไม่มีบทสนทณาก็ได้ หรืออาจมีบทบรรยายหรือไม่มีบทบรรยายก็ได้ โดยมีเสียงประกอบด้วย ได้แก่ เสียงดนตรี เสียงธรรมชาติหรือเสียงอื่นๆ สำหรับการผลิตรายการที่สั้นๆ อย่างภาพยนตร์โฆษณา สามารถทำโดยใช้สตอรี่บอร์ดเป็นหลัก มีต้องเขียนบทหรือเขียนสคริปต์ขึ้นมา

ชลพรรษ ดวงปัญญา, การเขียนสตอรี่บอร์ด (Story Board) [Online], 9 กันยายน 2553, แหล่งที่มา

<http://province.m-culture.go.th/trat/storyboard2553/2.pdf>

ความรู้พื้นฐานก่อนเขียนสตอรี่บอร์ด

ก่อนเขียนสตอรี่บอร์ดจะต้องศึกษาการเขียนเรื่อง บทบรรยาย (Notation) รวมทั้งมุมมองให้เข้าใจก่อน จึงจะสามารถเขียนสตอรี่บอร์ดได้

ศิลปะการเล่าเรื่อง ศิลปะการเล่าเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นนิทาน นิยาย ละครหรือภาพยนตร์ ล้วนแต่มีรากฐานแบบเดียวกัน นั่นคือการเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นของมนุษย์หรือสัตว์ หรือแม้แต่อะไรก็ตามที่เกิดขึ้นช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ณ สถานที่ใดที่หนึ่งเสมอ ฉะนั้น องค์ประกอบที่สำคัญที่ขาดไม่ได้คือ ตัวละคร สถานที่และเวลา สิ่งสำคัญในการเขียนบทหนังสั้นก็คือ การเริ่มต้นหาวัตถุดิบหรือแรงบันดาลใจ ให้ได้ที่เราอยากจะทำ จะนำเสนอเรื่องเกี่ยวกับอะไร ตัวเราเองมีแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ อย่างไร ซึ่งแรงบันดาลใจในการเขียนบทที่เราสามารถนำมาใช้ในก็คือ ตัวละคร แนวความคิดและเหตุการณ์ ควรจะมองหาวัตถุดิบในการสร้างเรื่องให้แคบอยู่ในสิ่งที่เรารู้สึก รู้จริง เพราะคนทำหนังสั้นมักจะทำเรื่องที่ใกล้ตัว หรือไม่ก็ใกล้เกินจนทำให้เราไม่สามารถจำกัดขอบเขตได้

การเขียนเรื่องสั้น

การเขียนเรื่องสั้น ต้องให้กระชับ ตัวละครมีบทสนทนาไม่มาก เทคนิคการเขียนเรื่องสั้น มีดังนี้

1. ต้องมีการบรรยายสภาพและบรรยากาศ (Local Color) หมายถึงการพรรณนาภาพอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อนำความคิดของผู้อ่านให้ซาบซึ้งในท้องเรื่อง ให้เห็นฉากที่เราวาดด้วย ตัวอักษรนั้นต้องชัดเจน
2. การวางโครงเรื่อง (Plot) มีการเริ่มนำเรื่องจนถึงปลายยอดเรื่อง หรือที่เรียกว่า ไคลแมกซ์ (Climax) และจบเรื่องลงโดยเร็ว ให้ผู้อ่านโล่งใจ เข้าใจและสะเทือนใจ หรือเป็นแบบสองชั้นเหตุการณ์
3. การจัดตัวละครและให้บทบาท เป็นตัวละครที่สำคัญในเรื่อง เพื่อแสดงลักษณะนิสัยอย่างหนึ่งอย่างใด ก่อให้เกิดเรื่องราวขึ้น
4. การบรรยายเรื่อง แบบการมีตัวตนที่เข้าไปอยู่ในตัวเรื่อง และการเป็นบุรุษที่สาม ได้แก่ ตัวละครแสดงบทบาทของตนเอง เป็นวิธีที่ดีที่สุด
5. การเปิดเรื่อง อาจทำได้โดยการให้ตัวละครพูดกัน การบรรยายตัวละคร การวางฉากและการบรรยายตัวละครประกอบ การบรรยายพฤติกรรมและตัวละคร
6. บทเจรจา หรือคำพูดของตัวละคร ต้องเขียนให้เป็นภาษามนุษย์พูดกัน และต้องให้เหมาะกับบทบาทและเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับตัวละคร
7. ต้องมีความแน่น คือพูดให้ตรงไปตรงมา เข้าใจง่าย ใช้คำไม่ฟุ่มเฟือย
8. การตั้งชื่อตัวละคร ควรให้ชื่อที่ใกล้เคียงกับชื่อคนจริงๆ ส่วนชื่อเรื่องก็ควรเป็นข้อความที่ก่อให้เกิดความอยากอ่าน ใช้คำสั้นๆ แต่ให้น่าฟัง
9. การทำบท คือการบรรยายให้ตัวละครแสดงบทบาทเช่นเดียวกับการแสดงละคร ต้องพรรณนาถึงกิริยาท่าทาง อากักรำพึงรำพัน เป็นต้น

การทำสตอรี่บอร์ด

การทำสตอรี่บอร์ดเป็นการสร้างตารางขึ้นมาเพื่อร่างภาพลงไปตามลำดับขั้นตอนของเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อให้ทุกๆฝ่ายสามารถมองเห็นภาพรวมของงานที่จะลงมือทำได้ล่วงหน้า ซึ่งหากมีข้อที่ต้องแก้ไขใดๆ เกิดขึ้นก็สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ และทำสตอรี่บอร์ดใหม่ได้ การทำสตอรี่บอร์ดนั้นโดยหลักแล้วจะเป็นต้นแบบของการนำไปสร้างภาพจริง และเป็นตัวกำหนดในการทำงานอื่นๆ ไปด้วยเช่น เสียงพากย์ เสียงดนตรี เสียงประกอบอื่นๆ special effect จึงเป็นการร่างภาพ พร้อมกับการบรรยายละเอียดที่จำเป็นต้องทำลงไป

หลักการเขียนสตอรี่บอร์ด

รูปแบบของสตอรี่บอร์ด จะประกอบไปด้วย 2 ส่วนคือ ส่วนเสียงกับส่วนภาพ โดยปกติการเขียนสตอรี่บอร์ด 24 เฟรม คือภาพ 24 ภาพ เมื่อถ่ายทำเป็นภาพยนตร์ใช้เวลา 1 นาที ถ้าเป็นภาพยนตร์โฆษณา ในเวลา 30 วินาที ต้องเขียน 12 เฟรม การเขียนบทบรรยายจะเป็นส่วนสนับสนุนการนำเสนอภาพ มิใช่การนำเสนอบทบรรยายนั้น ความยาวของคำบรรยายมีหลักการในการจัดทำ 3 ประการ คือ

1. ต้องเหมาะสมกับลักษณะของผู้ชม
2. ต้องมีความยาวพอที่จะครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่กำหนด
3. ต้องให้สั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้

สำหรับรายการที่ใช้การบรรยายแบบ “Voice Over” ควรพิจารณาของผู้บรรยายปรากฏขึ้นในตอนเริ่มรายการก่อน จะทำให้รายการดูเป็นกันเองมากขึ้น และถ้ารายการยาวมาก ควรให้ผู้บรรยายมากกว่า 1 คน จะทำให้ลดความเบื่อหน่ายจำเจของรายการลงได้ เสียงบรรยายไม่จำเป็นต้องมีอยู่ตลอด ควรทิ้งช่วงโดยใช้ดนตรีและเสียงอื่นประกอบด้วย

สิ่งสำคัญที่อยู่ในสตอรี่บอร์ดประกอบด้วย

1. Subject หรือ Character ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่หรือตัวการ์ตูน และที่สำคัญคือ พวกเขา กำลังเคลื่อนไหวอย่างไร
2. กล้อง ทั้งในเรื่องของขนาดภาพ มุมภาพและการเคลื่อนกล้อง
3. เสียง การพูดกันระหว่างตัวละคร มีเสียงประกอบหรือเสียงดนตรีอย่างไร

วิธีการเขียนสตอรี่บอร์ด

สตอรี่บอร์ด (Story board) คือการเขียนกรอบแสดงเรื่องราวที่สมบูรณ์ของภาพยนตร์หรือหนังแต่ละเรื่อง โดยมีการแสดงรายละเอียดที่จะปรากฏในแต่ละฉากหรือแต่ละหน้าจอ เช่น ข้อความ ภาพ ภาพเคลื่อนไหว เสียงดนตรี เสียงพูดและแต่ละอย่างนั้นมีลำดับของการปรากฏ ว่าอะไรจะปรากฏขึ้นก่อน-หลัง อะไรจะปรากฏพร้อมกัน เป็นการออกแบบอย่างละเอียดในแต่ละหน้าจอก่อนที่จะลงมือสร้างแอนิเมชันหรือหนังขึ้นมาจริงๆ

การออกแบบตัวละคร

การออกแบบตัวละครเป็นขั้นตอนของสร้างตัวละครขึ้นมาตามเนื้อเรื่องที่เราสร้างขึ้น โดยตัวละครใดๆ ก็ตาม ถ้ารายละเอียดลงไปในตัวละครนั้นทั้งตัวซึ่งจะทำให้มองเห็นแต่โครงร่างเท่านั้น หากตัวละครตัวนั้นดูโดดเด่นและมีบุคลิกที่สามารถจดจำได้ง่าย นั่นแหละที่เรียกว่าตัวละครที่ดี

นอกจากนี้ยังมีสิ่งที่เราต้องคำนึงถึงอีกมากมายเช่นความสวยงาม และสิ่งหนึ่งที่ทำเมื่อลงมือออกแบบสามหนูกับหนึ่งแมวแดงใหญ่คือ เรียบง่าย และมีบุคลิกภาพเฉพาะที่เป็นตัว นั่นเป็นเพราะเชื่อว่ามันจะช่วยทำให้ขั้นตอนการลงมือวาดจริงนั้นจะดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ซึ่งก็เป็นเช่นนั้นจริงๆ และสำหรับภาพประกอบด้านบนคือสามหนูกับหนึ่งแมวแดงใหญ่ในร่างแรกก่อนที่จะพัฒนาขีดความสามารถจนได้ตัวจริง

ส่วนประกอบต่าง ๆ ของ storyboard มีดังนี้

- Title คือชื่อเรื่อง
- ภาพแสดงการเคลื่อนไหวในฉากนั้น (อยู่ภายในกรอบสี่เหลี่ยม)
- Description คำอธิบายเกี่ยวกับฉากนั้น
- Scene ชื่อฉาก
- Timing เวลาในการแสดงฉากนั้น
- Sound FX เสียงประกอบ
- Music BG ดนตรีประกอบ

ข้อดีของการทำ Story Board

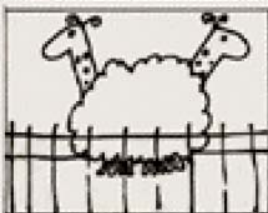
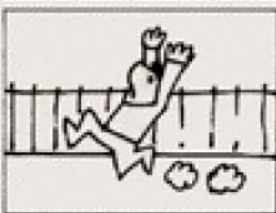
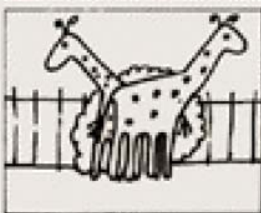
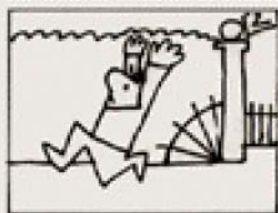
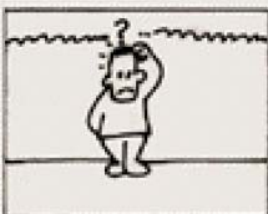
1. ช่วยให้เนื้อเรื่องสั้นไหล เพราะได้อ่านทวนตั้งแต่ต้นจนจบก่อนจะลงมือวาดจริง
2. ช่วยให้เนื้อเรื่องไม่ออกทะเล เพราะมีแผนการวาดกำกับไว้หมดแล้ว
3. ช่วยกะปริมาณบทพูดให้พอดีและเหมาะสมกับหน้ากระดาษและบอลูนนั้น ๆ
4. ช่วยให้สามารถวาดจบได้ในจำนวนหน้าที่กำหนด (สำคัญสุด!)

ข้อควรจำของการทำ Story Board

1. อย่า! กลัวที่จะต้องแก้ Story Board
2. อย่า! ลงมือวาดทันทีหลังทำ Story Board เสร็จ
3. บางทีถึงจะลงมือวาดจริงแล้ว แต่เพิ่งเจอจุดที่ยากแก้ภายหลัง ก็ยังสามารถแก้ได้ไม่ใช่จะต้องวาดตามสตอรี่บอร์ดเราเด๊ะ ๆ ถ้าเจออะไรตะหงิด ๆ เล็ก ๆ น้อย ๆ ก็แก้ได้

ตัวอย่าง storyboard

PRODUCTION: "AT THE ZOO"
PAGE NO 1

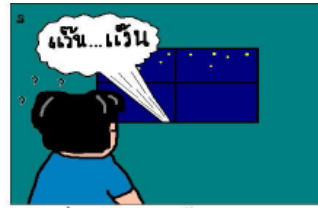
 <p>John goes for a walk</p>	 <p>to the Zoo.</p>	 <p>He looks</p>	 <p>and sees</p>
 <p>a monster!</p>	 <p>Help! help! Help!</p>	 <p>The Giraffes smile.</p>	 <p>John runs away.</p>
 <p>He feels silly.</p>			

ฉากที่ 1 เปิดเรื่อง...ด้วยการที่เริ่มจากมีเสียงของรถมอเตอร์ไซค์เข้ามา.....

ฉากที่ 2 เด็กชายคนหนึ่งตั้งขึ้นมา กลางดึก.....ด้วยความฝัน...งง

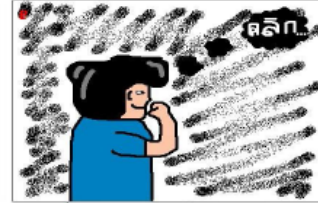
ฉากที่ 3 เด็กชายคนนั้นได้ฝันเสียงของรถมอเตอร์ไซค์และจึงเกิดความ.....สงสัยขึ้นมา

ฉากที่ 4 เด็กชายคนนั้นจึงเดินไปดูที่หน้าค่างว่าเสียงของรถมอเตอร์ไซค์ที่เขาได้ยินมันมาจากไหนกัน.....

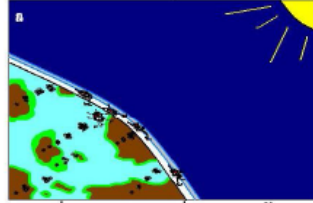
ฉากที่ 5 เด็กชายคนนั้นได้มองออกไปก็พบว่า...มีกลุ่มเด็กขี่มอเตอร์ไซค์กลุ่มหนึ่งกำลังซิ่งรถกันอยู่และปล่อยควันพิษ

ฉากที่ 6 เด็กชายคนนั้นก็ได้คิดอะไรออกอย่างหนึ่ง.....
(ตรงนี้จะปมไว้ให้คลิกเข้าไปดู)

ฉากที่ 7 ในความคิดของเด็กคนนั้นเขาก็เห็นภาพว่าพวกเด็กแว้นซึ่งมอเตอร์ไซค์นี้ได้ปล่อยควันพิษออกมาเป็นปีศาจ

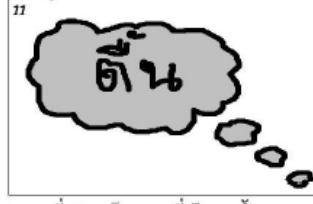
ฉากที่ 8 และควันพิษที่เป็นปีศาจนั้น.....เมื่อมันถูกปล่อยมาเยอะๆ...มันก็จะไปเกาะกินอยู่ที่ชั้นบรรยากาศของโลก

ฉากที่ 9 และควันพิษปีศาจนั้น...มันก็จะรวมตัวกันเป็นควันพิษร้ายๆกัดกินโลกใบนี้.....

ฉากที่ 10 โลกก็จะเกิดภัยพิบัติต่างๆ...และมนุษย์ก็จะอยู่ไม่.....แม้แต่มนุษย์ต่างดาวยังสมหน้าหน้าเราเลย.....

ฉากที่ 11 เป็นฉากที่เด็กคนนั้น.....โดนปลุกให้ตื่นขึ้นในตอนเช้า.....

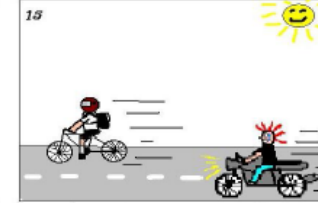
ฉากที่ 12 เป็นฉากที่มีภาพบ้านในยามเช้า.....และเด็กคนนั้นก็ตื่นบอกกับแม่ของเค้าว่า ไปโรงเรียนแล้วนะ คับแม่

ฉากที่ 13 เป็นภาพมือของเด็กคนนั้น.....ที่กำลังจะหยิบ "หมวกกันน็อก" อยู่นะ

ฉากที่ 14 เด็กคนนั้น กำลังนำเอา..... "หมวกกันน็อก" มาใส่.....

ฉากที่ 15 แต่สรุปแล้ว...เด็กคนนั้นนำเอาหมวกกันน็อกที่นำมาใส่เหมือนจักรยานไปโรงเรียน.....แทนที่การขี่มอเตอร์ไซค์

ฉากที่ 16 เป็นฉากสุดท้ายที่ปิดด้วย....คำพูดของเด็กคนนั้นที่ว่า "ถึงจะไม่แต่ก็ไม่ต่างอะไรกัน" บวกกับการขำตัวเอง